

ТОДОВИРНАЗУ рапортує

ПОЖВАВИТИ ПРАЦЮ У ВІДДІЛІ ТОДОВИРНАЗУ У ФОРТ ВІЛ'ЯМ, ОНТ.

Форт Вільям, Онт.
Відділ ТОДОВИРНАЗУ чинив спочатку свого закладення 25 членів і членкинь. Зараз в ньому нараховується 116 членів і членкинь, з них є 60 таких, що досі не належали до жодної робітничої організації. За час існування відділу було декілька зборів ділових і масових. Засідання керради відбуваються по два тижні та не всі члени керради приходять на них. Вчас кампанії за членством придбано 20 нових членів.

Освітню працю ми проводимо наспів з іншими братишками організації. Представники відділу ТОДОВИРНАЗУ входять

до усіх комітетів по різних ділянках праці. Члени відділу беруть участь у всіх масових мітингах і демонстраціях. Кольпортаж в нас ще добре не налагоджено. Замало розповсюджено літератури й часописів. За той час існування відділу ТОДОВИРНАЗУ ми встигли спродати 14 книжечок і 38 чисел робітничих часописів зі Західної України. Спродати 28 чисел "Сила", а 10 чисел "Сель роб". Пресового фонду зібрано на часопис "Сила" \$6.70, на роз'їздячів зібрано \$3.40.

Праця могла б йти краще, так замало в нас таких товаришів, що знають повести її.

Секретар відділу.

ПРАЦЯ У ВІДДІЛІ ТОДОВИРНАЗУ В КОЛГОРСТ, АЛТА.

Колгорт, Алта.

Наш відділ нараховує 42 членів і членкинь. 4 з них ще й досі не забрали своїх членських книжечок. На збори не всі приходять. Помісяця першого четверга відбуваються в нас ділові збори, четверги в другій половині місяця використовуємо на голосні читання. Крім того відбуваються в нас читання епілей усіх членів масових організацій кожної середи. Сказати треба, що на ті читання приходять далеко не всі члени й членкині масових організацій.

Щодо праці за придбанням фондів ми стоїмо не але. Відділ ТОДОВИРНАЗУ відіграв представлення в користь КРОЛІ а того виплило \$22.65, збірка на політиків Західної України принесла нам \$16.55. Недавно ми відіграли п'єсу "Горіть Галичина", а того мали \$20.00, й їх ми призначили на політиків в Канаді й Західній Україні. 17 вересня відбувся в нас мітинг, на тому мітингу вибрали комітет оборони КПК для збірки на оборонний фонд заарештованих членів полком КПК.

Секретар.

ГУРТКОВИЙ ТОДОВИРНАЗУ ПИШЕ ПРО СВОЮ РОБОТУ НА ФАРМАХ.

Маршал, Саск.

Ми стараємося збільшити наш гурток ТОДОВИРНАЗУ. На зібранні нашого гуртка рішили ми зібрати декілька фондів на КРОЛІ на ті листи, що отримали їх від Головної Керради. Збірку за допомогою для КРОЛІ ми перевели, зібравши \$4.05 й їх віддали до ексекютив КРОЛІ в Торонто.

Ми постановили тримати наш гурток тут до того часу, доки працюватимемо. Ниніше ми приставимо до відділу ТОДОВИРНАЗУ в Ріджайні. Ми тут живемо лише сезонно й по еквічентній праці переїдемо до Ріджайні.

Ленів.

ВІДОЗВА ПРОВІНЦІАЛЬНОЇ КЕРРАДИ САСКЕЧЕВАНУ

Згідно з ухваленням першої конференції ТОДОВИРНАЗУ організовано при прокомі ТУРФДім провінціальної Керради для успішної праці по місцевих відділах і гуртах провінції Саскечеван.

Зараз прокерраду висилає наспів з прокомом ТУРФДім організатора по місцевості провінції Саскечеван для успішної праці і організування відділів та гуртків ТОДОВИРНАЗУ.

Провінціоніальна Керрада Саскечевану кличе до усіх українських робітників і незможних фермерів:

Організуйте відділи та гурти ТОДОВИРНАЗУ для зміцнення визвольної боротьби на Західній Україні і в Канаді, допоможіть приспівити звільнення трудящих з-під ярма польської шляхти, румунської боярської та чехословацької буржуазії. Гуртується усі в лавах Товариства Допомоги Визвольному Робітничому Рухові на Західній Україні.

Допоможіть організаторові ТОДОВИРНАЗУ закладати нові відділи й гурти цього нового товариства, змобілізуйте усіх.

За усіми інформаціями в тій справі пишуть до:

**PROVINCIAL SECRETARIAT
TODOWYRNAZU
330 Avenue G, South
Saskatoon - Sask.**

МИ ПОФОРМУВАЛИ БРИГАДИ ДЛЯ УСПІШНОЇ ПРАЦІ.

Торонто, Онт.

Праця в нашому відділі зараз в повному ході на усіх ділянках. Ми сформували 4 бригади працівників і відзначили для них місце діяння в Торонто поміж українськими націоналістичними й церковницькими організаціями. Одну бригаду визначили для праці в користь робітничої преси. Вона займається кольпортажем та розповсюдженням робітничої революційної преси й літератури.

Спочатком зимового сезону ми встроїли цілий ряд масових віч, так само на кожних зборах ділових відомляємо про події на Західній Україні й по всьому капіталістичному світі. Бригади наші мають по два тижні епілейне засідання з керрадою відділу й на тому засіданні обговорюємо план дальшої праці відділу ТОДОВИРНАЗУ.

Секретар.

ЗРУШИЛИ З ЗАСТОЮ ВІДДІЛ ТОДОВИРНАЗУ.

Тимініс, Онт.

Вже давніше в нас організовано відділ ТОДОВИРНАЗУ. Після приїзду делегата з Конференції ТОДОВИРНАЗУ склали ми збори відділу й на них обговорили питання дальшої праці в товаристві. Делегат розповів про конференцію, яка, нашо слід звернути увагу в праці ТОДОВИРНАЗУ, закликає усіх присутніх робітників енергійно взятися за працю. Вписалося тоді на заклик тов. Ф. Мороза 9 членів в ТОДОВИРНАЗУ.

Ми спершу зробили помилку в тому, що вибрали керраду майже зі самих нових членів, яким важко було повести працю у відділі. Вибрати нову керраду й праця в нас повинна поживати.

Бувши стрілець.

ЗБІЛЬШАЮТЬ ЛАВИ ТОДОВИРНАЗУ НОВИМ ВІДДІЛОМ.

Борнаби, Б. К.

25 вересня айшлися тутешні робітники й робітниця на мітинг. Прибув тов. Нерес. Він заговорив про нову організацію ТОДОВИРНАЗУ, вилення її завдання в сучасний мент гострих класових боїв та пояснив статут цього товариства. Присутні товариші й товаришкі постановили оснувати в себе відділ ТОДОВИРНАЗУ, вписалося 19 членів і членкинь до нового відділу.

С. Федорак.

ЖУРНАЛ "ЗА БІЛЬШОВИЗМ" ТРЕБА ЧИТАТИ

Венкувер, Б. К.

В нас виходить журнал "За Більшовизм". Журнал цей виходить щомісяця, містить в собі статті, що поглиблюють класове знання в кожного читача-робітника. Журнал цей виходить по питанням політичним, економічним, містить теж критичні поучення та зауваги. За усіми інформаціями в тій справі пишуть до:

Тихо в тому, що журнал "За Більшовизм" не всі розуміють, як слід. Не читають його, замало присвячують йому свої уваги. Подам приклад: у Венкувер нараховується сотка робітників, що стоять в робітничих масових організаціях, а на голосне читання "За Більшовизм" приходять усього до 60 слухачів. Решту можна бачити на вулицях міста.

Вчас читання того журналу є чимало перешкод зі співнянням самих слухачів. Є дискусія над прочитанням, деякі слухачі проходжують по сіді, наче б робили якісь фізичні вправи. І курці теж дають про себе чути. Ідуть бочком в туалет і димлять, димлять гамірливо, зі стукотом крісел, топотанням ногами і т. д. Так що в нас вчас читання УРД виглядає на старокраву кантину.

Добре було б, щоб кожний, хто йде на читання статті з журналу "За Більшовизм", самий влома прочитував її статті й дискутував над ними спільно. В кого немає часу журналу "За Більшовизм", той повинен собі його передплатити, коштує всього \$1.50 на цілий рік. Теж можна набути той журнал в кольпотора в Укр. Роб. Домі.

Відеїдувач.

БЛИЗЬКО 200 КУРСАНТІВ ВИВЧАЄ АНГЛІЙСКУ МОВУ В УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

Вінніпег, Ман.

Вже два тижні триває навчання англійської мови на курсі в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу. Близько 200 робітників і робітниць працюють на тому курсі. Навчання є щодня, за винятком суботи й неділі. Рано вчаться ті, що починають засвоювати собі англійську мову, пополюди працюють ті, що вже трохи знають говорити й писати на англійській мові. Вечорами йде теж навчання для тих робітників і робітниць, що працюють вдень.

Троє навчателів працюють на тому курсі. Усім курсом править освітком при УРД і класній управі курсантів. Щоб дати кожному можливість вивчити англійську мову, встановлено місячну оплату за навчання по \$1 для тих курсантів, що не працюють, а по \$1.25 для тих, що працюють.

Та є чимало таких курсантів, що не всьї заплатити й того одного долара, бо вони безро-

бітні. Щоб й вони могли вивчити англійську мову й заплатити за навчання, зараз усі курсанти працюють над вивченням театральної пєси та пєсень і вони готують представлення та концерти на грудень, щоб заробити таким чином на оплату за навчання англійської мови.

Зараз з навчання вдоволені курсанти. Про це вони відомляють на засіданні освіткому що четверга в тижні.

На курс англійської мови є ще приміщення для 23 курсантів. Хто бажає почитити англійської мови, хай приходять просто до класу Укр. Роб. Дому і там вишиється до класного комітету. Курс навчання триватиме 3 місяці, усіх лекцій визначено 60 за три місяці, усіх навчальних годин є призначено 190. За той час можна чимало навчитися, лише треба трохи епілейної волі й праці в тих, що базкують засвоїти англійську мову.

Курсант.

УЧАСНИКИ ШКОЛИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА ПОЛІТГРАМОТИ В УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ.

У ВІННІПЕГУ РОЗПОЧАЛИ КУРС ПОЛІТГРАМОТИ

Вінніпег, Ман.

Курс політичної грамоти вже адалав відбудувати потрібний для тутешнього робітництва. Особливо тепер, вчас загострення класових боїв, важливим є вміти вижити собі й другим ті питання дії, з якими доводиться стічатися кожному робітникові й робітниці у повсякденній класовій боротьбі.

Що такий курс є потрібний, свідчить число курсантів, що зараз вивчають політграмоту. На курс вписалося близько сотні робітників і робітниць. Спочатку навчання відно велике зацікавлення в курсантів. Вони гризуть кожнісіньке слово доповідача, намагаються засвоїти якнайбільше знань.

Для вкращення навчання й притягання усіх курсантів до праці над поглибленням класового знання переводяться розробка матеріалу по групах. До кожної групи входить не більше 8 курсантів. Групи мають своїх керівників, з ними вони опрацюють кожнісіньке питання.

Кожний курсант працює самотужки, розробляє працю по певним питанням, потім сходиться уся група й на епілейному зібранні переводять дискусію над тими тезами, вивчають їхню правильність чи помилковість.

По одностійдним опрацюванням тез групово, вибирають групу доповідача і цей доповідач дає доповідь по тому питанні, що його опрацювала група, на загальному зібранні усіх курсантів. З кожної групи є вибрані представники до судейського гурту, який прислухується доповідям і толкуванням та на підставі їх видає своє рішення, коли питання є спірне. Навчання йде цікаво й живо. Найбільший клопіт хіба в торі, що немає стільки навчальних підручників, скільки їх треба зараз. Та курсанти собі і їм дають раду. Вони вірять

ЛИСТОПАДОВА КАМПАНІЯ В КОРИСТЬ УКР. РОБ.-ФАРМ. ПРЕСИ

ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

Програма українських масових організацій в Іст Килдонан, Ман., на місяць листопад 1931 року, в користь робітничо-фермерської преси. Кожне підприємство до 21-го листопада починається в годині 8.30 вечером.

7-го ЛИСТОПАДА—в суботу — Комедія на одну дію п. н.: "ХАЛЕПА". По відігранні комедії відбудеться ЗАБАВА З ТАЦІЯМИ.

8-го ЛИСТОПАДА—в неділю — КОНЦЕРТ-СВЯТО; відігравання 14-их роковин жовтневої революції.

14-го ЛИСТОПАДА—в суботу — Драмспівгурток відіграє драму п. н.: "РЕВОЛЮЦІЙНЕ ВЕСІЛЛЯ".

15-го ЛИСТОПАДА—в неділю — КОНЦЕРТ-СВЯТО для шанування погиблих революціонерів: С. Мельничука, П. Шеремети і І. Цепка.

21-го ЛИСТОПАДА—в суботу — Драмспівгурток при УРД з Транскоми, Ман., відіграє ДРАМУ.

22-го ЛИСТОПАДА—в неділю — ЛЕКЦІЯ на тему: "РОБІТНИЧИЙ РУХ І РОБІТНИЧА ПРЕСА". Початок в год. 2.30 попол.

28-го ЛИСТОПАДА—в суботу — Драмспівгурток відіграє драму п. н.: "БЕЗРОБІТНІ". Початок в годині 8.30 вечером.

29-го ЛИСТОПАДА—в неділю — Дівоча Мандолинова Оркестра з Вінніпегу дає ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ. Початок в годині 8.30 вечером.

Товариші й товаришки в Іст Килдонан й околиці! Приходьте якнайчисленніше на всі вище зазначені підприємства і кличте своїх знайомих до Укр. Роб. Дому в місяці листопад. Всь прихліз і підприємств в листопаді призначений в користь робітничо-фермерської преси.

ПРЕСКОМ.

САСКАТУН, САСК.

Заходом всіх місцевих сил при Укр. Роб. Домі виставляється в місяці листопаді наступну програму в користь нашої преси:

8-го ЛИСТОПАДА—в неділю, СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ-МІТИНГ з приводу 14-их роковин Жовтневої Революції.

11-го ЛИСТОПАДА—в середу — виставляється пєсу п. н.: "НА ПЕРЕЛАЗІ".

15-го ЛИСТОПАДА—в неділю — КОНЦЕРТ-СВЯТО в честь погиблих т.т. Мельничука й Шеремети.

22-го ЛИСТОПАДА—в неділю — КОНЦЕРТ-МІТИНГ.

28-го ЛИСТОПАДА—в суботу — виставиться цікава історична драма п.н.: "ЗА ПРАВДУ Й ВОЛЮ НАРОДА".

29-го ЛИСТОПАДА—в неділю — УДАРНИЙ КОНЦЕРТ-МІТИНГ на закінчення листопадової кампанії.

Всі повищі підприємства в годині 8.30 вечером. Обов'язком усіх робітників та робітниць Саскатуна й околиці прибути на всі ці підприємства, багато навчитися й при тій нагоді дасьте належну підтримку своїй пресі.

Листпреском.

ОТТАВА, ОНТ.

План пресової кампанії на місяць листопад.

8-го ЛИСТОПАДА—в неділю — СВЯТО ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ. Цього вечора відіграється 2 революційні 1-актійки.

14-го ЛИСТОПАДА—в суботу — ОВОВЕЧА ЗАБАВА. Устроює відділ Жінсекції.

15-го ЛИСТОПАДА—в неділю — Драмспівгурток відіграє представлення п.н. "КУРКУЛЯЧІ МРІЇ".

21-го ЛИСТОПАДА—в суботу — Відділ Робітничого Запозитивного Товариства устроює ЗАБАВУ З ТАЦІЯМИ.

22-го ЛИСТОПАДА—в неділю — Драмспівгурток відіграє представлення п.н. "В БАБУСИНІХ ОБИМКАХ".

28-го ЛИСТОПАДА—в суботу — ЗАБАВА З ТАЦІЯМИ й розігравками, яку устроює відділ ТОДОВИРНАЗУ.

29-го ЛИСТОПАДА—в неділю — На закінчення пресової кампанії драмспівгурток відіграє представлення: "ВАНТАЖ".

Преском в Оттаві кличе все робітництво дати як найчисленнішу підтримку укр. роб.-фарм. пресі.

ЛЕТБРИДЖ, АЛТА.

Мистецька програма на місяць листопад в користь української роб.-фарм. преси. Початок підприємств в год. 8.30 вечером.

7-го ЛИСТОПАДА—в суботу — Представлення п.н. "МАТИ НАЙМИЧКА". Вступ 25 центів.

8-го ЛИСТОПАДА—в неділю — ВЕЧІР СМІХУ.

15 ЛИСТОПАДА—в неділю — КОНЦЕРТ-МІТИНГ в честь погиблих галицьких революціонерів Мельничука, Шеремети й Цепка.

21-го ЛИСТОПАДА—в суботу — представлення п.н. "РОДИНА ШІТКАРІВ". Вступ 25 центів.

22-го ЛИСТОПАДА—в неділю — КОНЦЕРТ. Програма добірна. Виступить також товариш з докладом про значіння української робітничо-фермерської преси в Канаді.

Преском закликає усіх робітників і робітниць приходити на кожне підприємство в місяці листопад і тим самим спричинити до помочі укр. роб.-фарм. пресі.

2 Й ПІВ ЦЕНТА ЗА ГОДИНУ ПРАЦІ ПЛАТЯТЬ РОБІТНИКАМ ПЕТЛЮРІВСЬКІ РЕСТОРАНТЧИКИ

Вест Торонто, Онт.

Я вже два роки нахождусь без праці. Засобів на життя не маю теж ніяких. Ходжу я щодня й шукаю за роботою. Та її не можу ніде знайти. Якось одного дня заговорив до мене мій товариш, що можна дістати роботу в петлюрівському ресторані по \$10 на місяць. Я поїхав туди. Мені так і сказав той петлюрівець, що він мені не буде більше платити, як \$10 в місяць, харчування й приміщення теж дасть. Покинувся ще при тому на тяжкі часи.

Я працював в того петлюрівця по 13 до 14 годин денно. Він гонив мною в праці до здоху. За мою важку працю я діставав денно 33 центів. В того петлюрівця самого працює одна змужна робітниця. Він і теж

Колі я заговорив до того петлюрівського куховара пару слів, він кинув на мене і став вигукувати, що він воєк канадської армії, проливав за Канаду кров. Й йому теж на те відповіли, що він не має чим хвалитися. Він врешті замовк.

Працював я в того петлюрівця всього 16 днів. За мою важку працю він мені заплатив усього 85. Думаю, що в поневолений Індії не гірше викивають робітників, як петлюрівські "босики" тут, в Канаді.

Іван Дідюха.

1-ИЙ З'ІЗД ВЕГРЕВИЛЬСЬКОЇ ОКРУГИ!

відбудеться

В ДНІ 14-ГО І 15-ГО ЛИСТОПАДА 1931 Р.

В УКР. РОБ.-ФАРМ. ДОМІ У ВЕГРЕВИЛ

Програма З'їзду:

В СУБОТУ, 14 листопада, в 2 год. пополудні обговорюватиметься справа організування молоді. Молодь повинна взяти масову участь в цих нарадах.

В НЕДІЛЮ, 15 листопада, відбудуться наради представників всіх відділів ТУРФДім, Ліги Фермерської Єдності й братніх організацій вегревильської округи.

Підчас З'їзду відбудуться саляучі підприємства:

В СУБОТУ, 14 листопада, вечером, відіграється драма М. Ірчана п.н.: "РОДИНА ШІТКАРІВ".

В НЕДІЛЮ, 15 листопада, вечером, відбудеться ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ.

Товариші й товаришки! Теперішні обставини кличуть нас до найширшого об'єднання своїх сил, отож приїжджайте й висилайте своїх делегатів на оцей з'їзд вегревильської округи.